

Na rokovanie vlády SR
Dňa 26. januára 2022
K materiálu č. 27941//2022
K bodu č. 1

STANOVISKO

**k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona,
ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších
predpisov (tlač 777)**

I.

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (tlač 777) predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky na základe § 70 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky Milan Krajniak.

II.

Účelom návrhu zákona je ustanovenie lehoty sedem dní na rozhodovanie úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o udelení alebo neudelení predchádzajúceho súhlasu zamestnávateľovi na skončenie pracovného pomeru výpoveďou zamestnancovi, ktorý je občanom so zdravotným postihnutím. Návrh zákona tiež zavádza fikciu, že ak úrad práce v tejto lehote nerozhodne, platí, že súhlas udelil.

Návrh zákona je podľa predkladateľov v súlade s Ústavou, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, zákonmi, v súlade s právom Európskej únie a v súlade s nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Návrh zákona podľa predkladateľov nemá negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, má pozitívne sociálne vplyvy a pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, nemá žiadne vplyvy na životné prostredie, na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, na informatizáciu spoločnosti ani na služby verejnej správy pre občana.

Poslanecký návrh zákona bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania v dňoch od 23. decembra 2021 do 03. januára 2022.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky vysloviť s návrhom skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (tlač 777) nesúhlas z dôvodov uvedených v predkladacej správe.

III.

Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky prerokovala predložený návrh zákona na svojom zasadnutí dňa 18. januára 2022 a odporučila vláde Slovenskej republiky vysloviť s predloženým návrhom zákona **nesúhlas** z právnych dôvodov uvedených v návrhu stanoviska v čl. IV.

IV.

Návrh

Stanovisko vlády Slovenskej republiky

k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (tlač 777)

Vláda Slovenskej republiky **nesúhlasí** s návrhom skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (tlač 777) **z týchto právnych dôvodov:**

1. Navrhovaná právna úprava nepatrí do Zákonníka práce – Zákonník práce je hmotnoprávny predpis, ktorý upravuje pracovnoprávne vzťahy a nie osobitosti správneho konania. Pôsobnosť úradu práce rozhodovať o udelení predchádzajúceho súhlasu vyplýva z § 13 ods. 1 písm. e) tretieho bodu zákona o službách zamestnanosti, čiže ide o nepriamu novelu zákona o službách zamestnanosti. Na toto konanie sa podľa § 70 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti vzťahuje správny poriadok; prípadné odchýlky od správneho poriadku je preto potrebné ustanoviť v zákone o službách zamestnanosti.

2. Navrhovaná úprava nie je úplná – návrh zákona upravuje lehotu pre rozhodnutie úradu práce v prvom stupni, ale nezohľadňuje rozhodovanie v druhom stupni Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny v prípade odvolacieho konania. Z navrhovaného znenia vyplýva, že úrad práce bude mať síce ustanovenú lehotu na rozhodnutie sedem dní, ale odvolací orgán sa bude riadiť lehotami ustanovenými správnym poriadkom.

3. Navrhovaná právna úprava je nesystémová – návrh zákona upravuje lehotu úradu práce na rozhodnutie o udelení súhlasu zamestnávateľovi na skončenie pracovného pomeru výpoveďou zamestnancovi, opomína však udeľovanie súhlasu úradu práce na skončenie štátnozamestnaneckého pomeru výpoveďou štátnemu zamestnancovi, ktorý je občanom so zdravotným postihnutím (§ 77 zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

4. Navrhované skrátenie lehoty na sedem dní je neprimerane krátke – úlohou správneho orgánu je posúdiť zamestnávateľom tvrdené skutočnosti (napr. preskúmať doklady, žiadať doplnenie, komunikovať aj so zamestnancom, ktorý môže mať iný názor) a vydať o tom odôvodnené rozhodnutie v správnom konaní. Navrhovaná lehota pre rozhodnutie úradu práce, ktorý u zamestnávateľa nepôsobí a nepozná skutočnú situáciu u zamestnávateľa (napr. či predmetná výpoveď nie je len účelová), má byť rovnako dlhá, ako lehota na prerokovanie výpovede so zástupcami zamestnancov, ktorí u zamestnávateľa pôsobia a vyjadrujú sa k návrhu výpovede pre zamestnanca, ktorého poznajú. Navyše navrhovaná lehota na rozhodnutie úradu práce je ustanovená v kalendárnych dňoch – reálne bude mať teda úrad práce na rozhodnutie päť pracovných dní, a prípadne ešte menej, ak do plynutia lehoty prípadne sviatok.

5. Zavedenie fikcie udelenia súhlasu je neopodstatnené – základným pravidlom rozhodovania v správnom konaní je, že správny orgán musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci. Tomuto pravidlu zodpovedá odstupňovanie lehôt na rozhodnutie podľa § 49 správneho poriadku v závislosti od povahy veci (zložitosti prípadu). Ak osobitný predpis ustanovuje odchýlku od správneho poriadku, ním ustanovená lehota musí byť primeraná na to, aby mal správny orgán dostatočný časový priestor na spoľahlivé zistenie stavu veci a vydanie zákonného rozhodnutia. Inštitút právnej fikcie je krajným spôsobom zabezpečenia dodržania lehôt, ktorý sa v spojitosti s rozhodovaním v správnom konaní uplatňuje len ojedinele. Tento inštitút by sa nemal využívať ako následok neprimerane krátkej lehoty na rozhodnutie, v ktorej nebolo v dispozícii správneho orgánu dostatočne zistiť stav veci a rozhodnúť zákonným spôsobom.

Navrhovaná právna úprava predstavuje oslabenie práva zamestnanca so zdravotným postihnutím na ochranu pred výpoveďou zo strany zamestnávateľa. V prípade fikcie udelenia súhlasu dôjde k právnomu následku iba z dôvodu, že úrad práce nerozhodol v určenej lehote, t.j. ochrana zamestnanca bude založená aj na tom, či úrad práce stihne vykonať všetky úkony a rozhodnúť vo výrazne skrátenej lehote. Ak úrad práce v lehote nerozhodne, právny následok fikcie postihne zamestnanca, hoci v pracovnoprávných vzťahoch je zamestnanec považovaný za slabšiu stranu vzťahu.

Zároveň, z predloženého znenia nie je jednoznačné, či lehota na rozhodnutie má začať plynúť podaním žiadosti na úrad práce, alebo až odstránením nedostatkov podania, ak úrad práce vyzval zamestnávateľa v súlade s § 19 ods. 3 správneho poriadku v určenej lehote na ich odstránenie. Z navrhovaného znenia možno vyvodiť aj taký výklad, že fikcia udelenia súhlasu nastane skôr, ako bude zamestnávateľovi doručená výzva na odstránenie nedostatkov podania.

Zároveň upozorňujeme, že fikcia udelenia súhlasu sa vzťahuje na rozhodovanie úradu práce v prvostupňovom konaní. V prípade uplatnenia tejto fikcie by zostalo zachované právo účastníka konania (zamestnanca) podať proti takémuto fiktívnemu rozhodnutiu úradu práce odvolanie. Ako sa uvádza vyššie, odvolací orgán by následne rozhodoval v lehotách podľa správneho poriadku.

6. Podľa prechodného ustanovenia sa navrhovaná právna úprava nemá vzťahovať na skončenie pracovného pomeru, ktorý bol založený pred 15. marcom 2022. Z navrhovanej právnej úpravy má byť teda vylúčené každé skončenie pracovného pomeru založeného pred 15. marcom 2022 bez ohľadu na to, kedy k skončeniu pracovného pomeru dôjde (ak bude chcieť zamestnávateľ skončiť pracovný pomer založený pred 15. marcom 2022 napr. o desať, dvadsať či tridsať rokov, úrad práce bude musieť pri rozhodovaní o

udelení súhlasu aplikovať právnu úpravu účinnú pred 15. marcom 2022). Prechodné ustanovenie sa z hľadiska právnej istoty javí ako nevhodné. Obvyklým legislatívnym riešením v prípade zmien procesných ustanovení je neaplikovanie novej právnej úpravy na prebiehajúce správne konania.

V Bratislave 18. januára 2022